

«CLEAN UP DAY» OPERACIÓ DE NETEJA

Què és un «European Clean Up Day»? Un «European Clean Up Day (ECUD)» o una «operació de neteja» és una acció per sensibilitzar el públic en temes de protecció del medi ambient, i més concretament, sobre els problemes dels residus i la netedat.

Principi de l'acció: es tracta d'organitzar una operació de neteja d'un espai natural o d'una localitat que hagin estat contaminats amb abocaments il·legals o per residus que han dut les mareas o els rius, per exemple; es mobilitzen actors procedents de sectors diversos (voluntaris, associacions, serveis tècnics de les administracions locals, empreses...), se'ls informa dels avantatges de la prevenció de residus i se sensibilitza el públic en general sobre aquest tema.

Presentació del European Clean Up Day i de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus

Setmana Europea de la Prevenció de Residus

La Setmana Europea de la Prevenció de Residus (EWWR) és un projecte del programa LIFE+ de la Comissió Europea.

L'objectiu de la EWWR és adreçar-se al gran públic per tal de:

- ▶ Promoure accions sostenibles de prevenció de residus arreu d'Europa.
- ▶ Destacar el treball que han dut a terme diferents actors mitjançant exemples concrets de prevenció de residus.
- ▶ Donar a conèixer les estratègies de prevenció de residus així com la política de la Unió Europea i els seus Estats membres.

La prevenció de residus

La EWWR és un projecte que vol conscienciar sobre la importància de la prevenció de residus. La prevenció de residus és tot allò que es pot fer –i ha de fer-se– per reduir el volum de residus destinats a la recollida i disminuir la nocivitat dels residus generats. El millor residu és aquell que no es genera!

La prevenció de residus es pot definir també com el conjunt de mesures adoptades per evitar que una substància, un material o un producte esdevinguin residus. Amb aquestes mesures es vol reduir:

- ▶ La quantitat de residus generats; això també es pot aconseguir fent un millor consum, i reutilitzant i allargant la vida dels productes.
- ▶ Els efectes nocius en el medi ambient i la salut humana que provoca la generació i posterior tractament dels residus.
- ▶ La quantitat de substàncies nocives en materials i productes.

Per què s'organitza un European Clean Up Day durant la EWWR?

Parlar de prevenció davant d'una muntanya de residus és una situació ideal que permet sensibilitzar l'opinió pública i mediatitzar eficaçment la nostra acció. La dimensió europea d'aquesta operació és un punt a favor, ja que permet tenir una estimació de les quantitats de residus recollits durant els ECUD que es fan a Europa. Es farà un balanç general de l'operació un cop finalitzada la EWWR i es penjaran els resultats al lloc web www.ewwr.eu.

La prevenció agafa força i sentit! Aquestes accions de neteja ataquen els abocaments il·legals i els abocadors «naturals» i això permet posar en primer pla la necessitat de ser conscients del nostre comportament en la generació de residus.

Com i per què s'organitza un European Clean Up Day?

Un European Clean Up Day és una activitat que té dos objectius principals:

- ▶ **Mobilitzar aquells actors locals** (associacions, serveis tècnics de les administracions locals, per exemple) disposats a comprometre's en accions destinades a reduir els residus. Informar-los de les diferents temàtiques de prevenció i convidar-los a participar en una activitat social i lúdica.
- ▶ **Sensibilitzar un ampli sector del públic** amb la publicació de la celebració del ECUD als mitjans de comunicació.

Per organitzar un esdeveniment com aquest en el vostre territori, és molt important preparar-se per endavant i seguir les etapes següents.

Abans de la ECUD (almenys un o dos mesos abans)

▶ **Localitzeu aquells llocs que s'han de netejar**

Abans de llençar-se en una operació de neteja, cal localitzar les zones «brutes» de residus. Comprovar que la zona elegida per a l'operació no sigui propietat privada.

▶ **Verifiqueu que no s'hagin ja previst altres accions de neteja en aquesta zona**

Potser algú altre ha previst netejar la mateixa zona! Per comprovar-ho, poseu-vos en contacte amb l'Administració local responsable d'aquest territori. I, en cas que una altra associació tingui previst netejar aquesta zona, podeu coordinar junts l'operació.

▶ **Feu l'equip.**

▶ **Planifiqueu l'operació:** establiu un programa amb els terminis que cal seguir.

▶ **Fixeu una data i una hora de trobada per a l'operació i informeu els participants.**

▶ **Contacteu amb les autoritats locals**

Poseu-vos en contacte amb els serveis de neteja de l'Administració local per gestionar els residus que recolliu, informeu-los de l'operació, demaneu-los autorització i fins i tot contenidors per poder fer la tria selectiva i gestionar els residus després de l'operació, així com bosses d'escombraries i guants. Es recomana enviar la sol·licitud almenys un o dos mesos abans de l'operació de neteja. *Per netejar llacs i rius, es recomana que contacteu també els serveis encarregats de la gestió d'aigües.*

▶ **Informeu localment de la vostra acció**

Feu un cartell de l'acció per col·locar als llocs públics; feu també un dossier de premsa o un comunicat de premsa i envieu-lo als mitjans de comunicació locals (diaris, TV local). Feu ús dels llocs web i de les xarxes socials per donar a conèixer l'activitat de neteja i poder així tenir cobertura mediàtica durant l'acció. *En l'annex al final d'aquesta fitxa trobareu algunes eines que us ajudaran.*

▶ **Mobilitzeu tantes persones com sigui possible**

Voluntaris, associacions locals, comerços, escoles, instituts, grups d'escoltes, serveis tècnics del municipi... Prepareu una llista de participants amb els seus números de telèfon ja que sovint hi ha gent que arriba tard.

Per als mestres: assegureu-vos que els pares dels nens han firmat el document en el qual se'ls informa de la mediatització possible de l'operació (vegeu el document «Autorització de drets d'imatge» a l'annex). Assegureu-vos que totes les persones que surten a les fotografies o han estat filmades hagin signat el document «Autorització de drets d'imatge».

▶ **Penseu en la roba que heu de dur i el material necessari**

Recomaneu als participants que duguin uns pantalons i unes sabates tancades per evitar ferides. Si és possible, proporcioneu als participants guants i bosses d'escombraries grans i resistents (els models que es fabriquen per a les obres són ideals) i de diferents colors per facilitar la separació dels residus. Si no podeu comprar aquests elements, demaneu als participants que portin els seus guants (han de ser guants gruixuts).

▶ **Penseu en la seguretat:** posicionament, precaucions prèvies, assegurances dels participants, farmaciola, contacteu amb els bombers en cas de necessitat.

▶ **Inscriuiu la vostra acció a través del formulari d'inscripció de la Setmana mencionant «ECUD o Operació de Neteja».** Una vegada s'hagi registrat la vostra acció, podreu descarregar-vos les eines de comunicació desmaterialitzades: cartells, exposició de la EWWR...

Com i per què s'organitza un European Clean Up Day?

Durant la ECUD

FASE 1 - Presentació

- ▶ Acolliu i informeu els participants de com es desenvoluparà l'operació.
- ▶ Sensibilitzeu els participants sobre la temàtica de la prevenció de residus.
- ▶ Informeu els participants de les consignes de seguretat (*doneu el document «Consignes de seguretat» i pengeu-lo en el lloc on es desenvoluparà l'operació*).
- ▶ Feu un recompte dels participants (*utilitzeu la fitxa «Participants»*).
- ▶ Feu signar a les persones que arribin tard el document «Autorització de drets d'imatge».
- ▶ Distribuiu guants i bosses de plàstic (*s'ha de preveure sempre guants de recanvi*).

FASE 2 - L'operació

- ▶ Procureu que l'operació de neteja es desenvolupi de manera organitzada.
- ▶ Recolliu i porteu els residus d'un punt A a un punt B evitant les marrades (*en la neteja de rius, cal netejar seguint la direcció del curs de l'aigua*).
- ▶ Aplegueu els residus (*per aconseguir una recollida i un impacte visual més eficaços*).
- ▶ Intenteu separar els residus reciclables (vidre, llaunes) de la resta (fusta, plàstic...) per tal d'adaptar-vos al sistema de reciclatge local segons el servei que tingueu al territori.
- ▶ Repartiu els residus en bosses d'escombraries de colors diferents segons el sistema de reciclatge que utilitzi el servei de recollida de la vostra zona.
- ▶ Quantifiqueu la massa de residus recollida. Apunteu el volum de residus recollits, el pes, la superfície netejada (*estimació*), el nombre de participants, els diferents tipus de residus recollits, comptabilitzeu el nombre de bosses de plàstic i el volum que suposen per tal de fer-ne una estimació a la fitxa «Balanç» que trobareu disponible a l'annex.
- ▶ Pengeu aquesta informació en el lloc de l'operació.
- ▶ Feu fotografies o una pel·lícula de l'acció.
- ▶ Al final de l'operació, reuniu-vos en un lloc adequat per prendre un refrigeri, un aperitiu o berenar. Sensibilitzeu novament els participants sobre l'impacte que tenen els residus en el medi ambient i les raons per les quals cal actuar cada dia.
- ▶ No us oblideu de donar les gràcies a tots els participants i a l'administració local per haver contribuït a l'èxit de l'operació.
- ▶ Feu una fotografia de grup davant la muntanya de residus.

Després de la ECUD

- ▶ **Procureu que es recullin les bosses després de l'operació de neteja.** Comuniqueu als serveis tècnics de l'administració local el lloc on s'han dipositat les bosses d'escombraries.
- ▶ **Aplegueu tots els documents i resultats obtinguts** (la fotografia de grup, les altres fotografies i pel·lícules de l'acció, la fitxa «Balanç», el document «Autorització de drets d'imatge» i la resta d'elements que puguin servir per avaluar la vostra Operació de neteja: articles a la premsa, etc.-). Envieu tot el material a través del **formulari de valoració**.
- ▶ L'equip de la EWWR avaluarà al lloc web www.ewwr.eu el balanç de les operacions de neteja que s'hagin fet a Europa durant la EWWR.

Per a més informació

► Sobre l'European Clean Up Day

- Agència de Residus de Catalunya: www.arc.cat/letscleanupeurope
- European Clean-up Day: www.letscleanupeurope.eu

► Sobre la Setmana Europea de la Prevenció de Residus

- Setmana Europea de la Prevenció de Residus (*formulari d'inscripció, mapa d'activitats i recursos: fitxes temàtiques, vídeos testimonials, etc.*): www.arc.cat/setmanaprevencio
- European Week for Waste Reduction (*portal del projecte europeu de la Setmana*): www.ewwr.eu

► Sobre les operacions de neteja que s'han fet

- Les iniciatives oceàniques (*neteja de platges i rius*): www.initiativesoceanes.org / www.surfrider.eu
- Let's do it a Europa: www.letsdoitworld.org / www.lesmainsvertes.org
- Les operacions dels Mountain riders (*neteja de muntanyes*): www.mountain-riders.org
- Jornada de neteja fluvial "Fem Dissabte!" organitzada per Associació Hàbitats - Projecte Rius: www.associaciohabitats.cat
- Projecte Desembasura: www.desembasura.org
- Projecte MARNOPA: www.vertidoscero.com/Marnoba_AVC/

► Annex

- Carta de participació
- Exemple de carta per a l'Administració
- Document «Autorització de drets d'imatge»
- Document «Consignes de seguretat»
- Fitxa «Participants»
- Fitxa «Balanç»
- Eines de comunicació

Carta de participació - Operació de neteja *(opcional)*

Tipus de responsable de projecte

El Responsable de projecte, que haurà de ser aprovat per l'Organitzador EWWR nacional, regional o local, ha de pertànyer a alguna de les categories següents:

- ▶ Administració / autoritat pública.
- ▶ Associació / ONG.
- ▶ Empresa / indústria.
- ▶ Entitat educativa (*escola, centre d'oci*).
- ▶ Altres (*per exemple, un hospital, una institució cultural, una residència de la tercera edat, etc.*).

Dates de l'acció

L'acció es durà a terme al llarg de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus, la qual varia anualment.

Compromís del responsable de projecte

- ▶ Aquestes accions estan dirigides per Responsables de projectes identificats com a persones físiques o jurídiques (*s'accepten les persones físiques sempre que el seu estatus hagi estat prèviament reconegut per una municipalitat, per exemple, un especialista en compostatge*).
- ▶ Cada acció ha de quedar registrada mitjançant un formulari d'inscripció que proporciona l'Organitzador nacional, regional o local, el qual serà també l'encarregat d'aprovar-la.
- ▶ L'acció ha de respectar la legislació i les normes del país on es desenvolupi i obtenir tots els permisos i assegurances necessaris per al seu bon desenvolupament.
- ▶ L'acció ha de reconèixer i animar les pràctiques positives.
- ▶ L'acció s'ha d'inscriure en un esperit d'obertura i cooperació i no en una lògica d'enfrontament.
- ▶ No es podrà identificar l'acció amb una proposta política ni religiosa, i no anirà en contra dels bons costums.
- ▶ L'acció serà sense ànim de lucre i el seu accés serà gratuït.
- ▶ En cap cas, l'acció se centrarà en un producte.
- ▶ Excepte indicació contrària al formulari d'inscripció, l'acció inscrita serà automàticament candidata als premis de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus.

Compromís del responsable de projecte - Jornada de neteja

- ▶ El Responsable de projecte es compromet a utilitzar el logotip de la Setmana, el logotip LIFE i els rètols adaptables que té a la seva disposició exclusivament en el marc de la seva activitat prèviament aprovada. Els drets d'ús d'aquests logotips queden limitats, doncs, a aquesta única acció.
- ▶ El Responsable de projecte es compromet a avaluar l'acció emprant els indicadors que apareixen al document Fitxa «*Balanç / Operació de neteja - EWWR*».

Data:

Nom del Responsable de projecte:

Us demanem que retorneu aquesta carta de compromís a contact@ewwr.eu amb còpia a setmanaprevencio.arc.tes@gencat.cat

Exemple de carta per enviar a l'Administració local responsable del lloc on es farà la neteja

Ciutat, dia / mes / any

Benvolgut alcalde, benvolguda alcaldessa

La Setmana Europea de la Prevenció de Residus (EWWR) és un projecte del programa LIFE+ de la Comissió Europea. (trobareu més informació a www.ewwr.eu).

L'objectiu de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus és adreçar-se al gran públic per tal de:

Promoure accions sostenibles de prevenció de residus arreu d'Europa.

- ▶ Destacar el treball que han dut a terme diferents actors mitjançant exemples concrets de prevenció de residus.
- ▶ Donar a conèixer les estratègies de prevenció de residus així com la política de la Unió Europea i els seus Estats membres.

La EWWR és un projecte centrat en la conscienciació de la prevenció de residus.

La nostra associació (nom de l'organisme) vol organitzar en el marc d'aquest esdeveniment europeu, una operació de neteja a (lloc on es farà la neteja), el (data i horaris). L'objectiu d'aquesta operació de neteja és mostrar al públic el volum de residus que generem i promoure gestos quotidians per evitar produir-los.

Ens agradaria poder comptar amb el vostre suport per dur a terme aquesta acció al vostre municipi, i poder disposar de contenidors d'escombraries. També, si fos possible, de guants i bosses d'escombraries.

Per a qualsevol dubte o pregunta, podeu posar-vos en contacte amb:

Sra. / Sr. (Nom) (Cognom):

- ▶ Tel.:
- ▶ Tel. mòbil:
- ▶ A/e:

El coordinador d'aquesta acció (introduïu el contacte) es posarà en contacte amb vosaltres ràpidament i comunicarà als vostres serveis tècnics el lloc on s'han dipositat les bosses d'escombraries.

Us agraïm per endavant el vostre suport. Rebeu una cordial salutació.

Sra. / Sr. (Nom) (Cognom)

Càrrec

Firma

Exemple de document «Autorització de drets d'imatge»

La Setmana Europea de la Prevenció de Residus (EWWR) és un projecte del programa LIFE + de la Comissió Europea. (trobareu més informació a www.ewwr.eu).

L'objectiu de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus és adreçar-se al gran públic per tal de:

- ▶ Promoure accions sostenibles de prevenció de residus arreu d'Europa.
- ▶ Destacar el treball que han dut a terme diferents actors mitjançant exemples concrets de prevenció de residus.
- ▶ Donar a conèixer les estratègies de prevenció de residus així com la política de la Unió Europea i els seus Estats membres.

La EWWR és un projecte centrat en la conscienciació de la prevenció de producció de residus, i és en aquest marc que organitzem aquesta operació de neteja.

Autorització de drets d'imatge - Nens

Autoritzo l'entitat (**Nom de l'entitat**) a utilitzar les imatges (fotografies o vídeos) del meu fill que s'hagin fet durant l'activitat de neteja a (**nom del lloc on es farà la neteja**), el (**data i horaris**) per fer promoció o balanç d'aquesta acció, i renuncio a qualsevol dret de compensació o de possessió en qualsevol ús que se'n pugui fer.

- ▶ Nom del nen:
- ▶ Nom del pare / tutor:
- ▶ Data i firma:

Autorització de drets d'imatge - Adults

Autoritzo l'entitat (**Nom de l'entitat**) a utilitzar les imatges (fotografies o vídeos) que m'hagin fet durant l'activitat de neteja a (**nom del lloc on es farà la neteja**), el (**data i horaris**) per fer promoció o balanç d'aquesta acció, i renuncio a qualsevol dret de compensació o de possessió en qualsevol ús que se'n pugui fer.

- ▶ Nom de la persona fotografiada:
- ▶ Data i firma:

Atenció:

- ▶ Els pares de menors han de firmar obligatòriament aquesta autorització.
- ▶ No es podran fotografiar ni filmar aquelles persones que no hagin signat aquesta autorització.
- ▶ Les autoritzacions s'han d'haver rebut abans de l'operació o, com a màxim, durant la recepció el dia de l'operació de neteja.

Exemple de Fitxa «Balanç / operació de neteja - EWWR»

Cal retornar aquesta fitxa a:

Responsable de l'operació de neteja (cognom - nom) :

Adreça:

Tel. / mòbil : A/e :

Lloc que s'ha de netejar:

Territori (país / regió):

Durada de l'acció (horari):

Nombre de persones que han participat en l'operació de neteja:

Nombre de nens que han participat en l'operació de neteja:

Nombre de persones sensibilitzades: Superfície netejada: m²

Volum de residus recollits: m³ (1m³ = 6 bosses aprox.) Pes dels residus recollits:

Distribució dels residus recollits (en volum i/o en pes. Si us plau, especifiqueu-ho):

Plàstic:% Vidre:% Paper/Cartró:% Metall / Ferralla:% Altres:%
(especifiqueu quins si podeu).

Com s'ha desenvolupat l'operació de neteja?

.....
.....
.....
.....
.....

Cobertura per part dels mitjans de comunicació (articles en premsa, TV o ràdio...): Sí: No:

En cas afirmatiu, quina ha estat:

.....

Diversos:

.....

Eines de comunicació

Trobareu cartells disponibles a l'espai privat del lloc web www.ewwr.eu i www.arc.cat/lets-clean-europe. Podreu modificar-los de forma molt senzilla amb el programa PowerPoint®, i indicar-hi el lloc i l'horari de la vostra acció.

SETMANA EUROPEA DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS

Operació de neteja

Apartat per descriure alguns detalls de la vostra acció (màxim 3 línies).

Adreça 1
Adreça 2
Contacte / Horari

Per més informació: www.ewwr.eu
www.arc.cat/setmanaprevencio